

Tijdelijke Bestuursdienst
Banjoewangi.

Banjoewangi, 11 Augustus 1947.

No. 24 /Geheim.
Bijlage: een relaas.

Onderwerp:
Betreffende moord op een zeventien-
tal Europeanen in het Banjoewangi'sche.

A a n

*Mr. T. ...
hadde al het relaas
van de moord op
de Europeanen*

*Mr. Pringga
Tennis*

Ik heb de eer U HoogEdelGestrenge aan te bieden
een relaas van de plaats gehad hebbende moord op een zeventiental
Europeanen in het Regentschap Banjoewangi.

De Controleur te kl. T.B.

*of in het ...
nummer 2
16/8*

(Dr. P. J. Platteel).

Aan

- 1. ~~aan~~ Recomba te Soerabaja.
- 2. aan Gedel. Recomba te Djember
(Ref. Uw telgr. 8-1-1935 onge-
nummerd).
- 3. Officier v. Justitie te Soerabaja.
- 4. Hoofd v/d R.V.D. te Soerabaja.
- 5. 't Hoofd v/d R.V.D. te Batavia.

VERSLAG.

betreffende het opsperen van vermiste en vermeerde
Europeanen alsmede het bevrijden van geïnterneerde Europeanen.

24 Juli 1947

In opdracht van den Actieleider, de Kapt. Geerlings, en met alle ten dienste staande middelen de neg in Rep. handen zijnde Europeanen te bevrijden en de meerdemaars der reeds vermeerde Europeanen te arresteeren, te 13.00 uur twee secties onder commando van de 2de Lt. W. J. v. d. Veen vertrekken naar Ondern. Kali Bende, alwaar zich volgens bekomen inlichtingen neg Europeanen zullen bevinden.

Aldaar aangetroffen in zeer verhaarloden toestand:
Heers: J. C. Coert en echtgenote en kind.
Mevr: Kat.
Mevr: Grant en 2 kinderen.

Hier werden berichten ontvangen, dat zich in de omgeving van Litjin neg meer Europeanen zouden bevinden, waarvan echter al velen zouden zijn vermoord. Hierop werd 1 Sie naar Banjeewangi teruggestuurd met de hierlevende geneemde personen, terwijl 1 Sie deuring naar Litjin. Te Litjin werden aangetroffen verscheiden in ravijnen, in zeer slechten toestand en nagenoeg uitgehangerd de navolgende personen:

Heer A. T. Schultz, echtgenote en 2 kinderen
Heer C. Meijer
Mej: L. Meijer.
Wed. A. C. E. Schultz.
Mevr: S. de Greet en baby.
Heer N. Leijdelmeijer
Mevr: de Lang en 2 kinderen.
Mej: C. H. de Lang

en deze naar Banjeewangi afgevoerd alwaar te 17.00 uur aangekomen. Te 18.00 uur 1 Sie naar Kali Peera, alwaar 70 Menadeeën werden bevrijd en afgevoerd naar Banjeewangi. Aankomst 22.00 uur.

Te 23.00 uur werd van Kali Bende telefonisch bericht ontvangen, dat aldaar gesignaleerd was een Europeesche vrouw die wartaal sprak, waarop 1 Sie uitrukke naar Kali Bende en daar aantref een zwaar gewonde dame, ~~van de naam~~.

Uit haar verklaringen bleek, dat zij en haar man en 5 kinderen door Indoesiers uit huis waren gelekt zegenasmd en te vluchten; hierop werden zij medegenomen naar een ravijn en daar werden de kinderen ondanks het smeken der ouders op beestachtige wijze afgeslacht. Hierna werd haar man afgemaakt, terwijl zij zelf met een slagwapen een kap in de nek en over de schouder kreeg, waardoor zij bewusteloos in elkaar zakte. Aangezien de enverlaten meenden dat zij reeds dood was, werd zij verder ongemeed gelaten. Na twee uren kwam zij weer bij en heeft zich toen naar de Ondern. Kali Bende gesleept. Haar naar Banjeewangi afgevoerd. De omgeving afgezocht, maar de lijken niet gevonden. Wel werden in de bosschen ontdekt 2 kleine kinderen, Hendrik en Tineke de Lang resp: 6 en 4 jaar oud, die bij ondervraging vertelden, dat hun vader en euder zuster voor hun eegen waren afgeslacht. Tijdens de meerdpartij zij weten te ontkomen en waren geheel over hun zenuwen. Bij verder zoeken werden 3 Km ten Zuiden van Litjin aangetroffen. Mevr: de Lang en haar twee andere kinderen in zeer apatische toestand. Bij de nadering van onze militairen riep zij: "Ja, slacht U ons ook maar af. Jullie hebben nu mijn man en twee kinderen gedaan, doet mij ook maar". Toen het echter bleek dat zij niet te maken had met Peneeda's, dech met militairen van het KNIL en dat haar twee kleine kinderen gered waren ken se haar geluk bijna niet geleeven.

De geredde

De geredde personen afgevoerd naar Banjeewangi alwaar aangekomen 25 Juli te 9.00 uur.

25 Juli 1947

Te 11.00 uur 1 Sic naar Kpg Pakis en aldaar opgehaald
Maj. C.H. Schultz
P.Z. Schultz.
Maj. T. Schultz.

Van het Det. Lanjeewangi 1 Sic naar Djambes en Kali Ende en neg te zoeken naar Europeanen. Gevonden werd het verminkte lijk van den heer Nieuwenburg, dat door de enverlaten in een latrine was geworpen. Het steffelijk overschet ter plaatse begraven.

26 Juli 1947

In de morgen 1 Sic naar Kpg Djambes waar volgens inlichtingen neg gevluchte Europeanen zouden zijn. Aangestreeft werden:

Mevr: Hennekam
Moj: Hennekam
Tarzan Hennekam.

Deze personen hadden reeds twee dagen zonder eten in de ravijnen deergebracht en vluchtten bij de nadering van onze militairen. Toen zij achter Nederlandsch hoorden spreken kwamen zij weer terug. De heer Hennekam bleek reeds in 1943 door de Jappen te zijn verneerd.

Mevr: Hennekam wist te vertellen dat 17 Europeanen verneerd waren geworden t.w.:

Heer v.d. Linde en 5 kinderen.
Fam: J.J. Leijdelmeijer (Man, vrouw en 3 kinderen)
Fam: de Lang (Vader en dechter)
Fam: Nieuwenburg (Man en vrouw)
Mevr: J. Schalk.
Heer Ottelander.

Te 13.00 1 Sic onder Cies Cdt. vertrekken naar Kali Ende en Djambes voor het opsporen van neg vermiste Europeanen en de lijkken der verneerden e.o.a. op aanwijzing van Mevr: v.d. Linde, een der overlevende van de meerderpartij.

~~De lijkken van de verneerden werden op de plaats van de lijkken opgehaald en afgevoerd naar Banjeewangi.~~

Lappant

~~De lijkken waren de aanwezige bewijzen van bestialiteit.~~

~~Heer v.d. Linde was met een diepe klapwand in de ravijnen gevonden.~~

~~De lijkken van de verneerden werden op de plaats van de lijkken opgehaald en afgevoerd naar Banjeewangi.~~

~~De lijkken van de verneerden werden op de plaats van de lijkken opgehaald en afgevoerd naar Banjeewangi.~~

~~De lijkken van de verneerden werden op de plaats van de lijkken opgehaald en afgevoerd naar Banjeewangi.~~

~~De lijkken van de verneerden werden op de plaats van de lijkken opgehaald en afgevoerd naar Banjeewangi.~~

27 Juli 1947

1 Sic naar Litjin voor nazoecken ravijnen. In een der ravijnen werd neg gevonden J. de Lang, oud 11 jaar en hem bij zijn moeder gebracht, die reeds te Banjeewangi was.

28 Juli 1947

Omgeving Litjin afgezocht naar Europeanen. Neg niet gevonden
Heer M.L. Meijer
Mevr: Meijer

(3).

3 kinderen Meijer.
Mevr: L. Sleetman.
Heer V. Sleetman.

Volgens inlichtingen zouden deze personen medegenomen zijn door de TRI in Westelijke richting. Ook deze personen konden na enige dagen opgespeerd worden en naar Banjeewangi afgevoerd.

29 Juli 1947

Detachment te Litjin gevestigd.

30 Juli 1947

De nabestaanden en familieleden van de vermoorden hadden het verzoek gedaan de stoffelijke overschotten in Banjeewangi ter aarde te bestellen, derhalve 2 Sien van Det. Litjin met 200 keeli naar de plaatsen vertrokken waar de Europeanen waren vermoord. Alle vermoorden gevonden en geïdentificeerd. Daarna Banjeewangi opgebeld en bericht ontvangen dat de Cdt 3-INF XII voor de graven op het Eur kerkhof zou zorgdragen.

31 Juli 1947

Bij Banjeewangi benzinedrums aangevraagd voor het vervoer van de stoffelijke overschotten naar het kerkhof.

1 Augustus 1947.

De lijken in de benzinedrums verpakt en overgebracht naar het Det. Litjin.

2 Augustus 1947

Middels een 3 tonner de drums die de stoffelijke overschotten bevatten naar het Eur. kerkhof te Banjeewangi vervoerd, die ter plaatse door de Cdt 3-INF XII werden ontvangen en ter aarde werden besteld.

Aan de geopende greeven werd door den Controleur, de heer Platteol, een kort woord gesproken.

Verslag van den Heer M.L. Meijer.

Op den 22sten Juli te 11.00 uur hoorden wij een vreeslijk geschreeuw zecals: "Eenee blanda semesa, Mardeka" hetgeen gepaard ging met het geeien van steenen. Velen herkendem ik als te zijden leden van de Masjoeni-partij. Deze partij heeft ons al eerder willen vermoorden.

Kadat al de Europeanen naar buiten waren gesloopt, werd hun gevraagd of zij zich wilden aansluiten bij de Islam, hetgeen door iedereen beaamd werd. Dit was echter maar een show, want direct daarna begonnen men met het op beestachtige wijze deden der menschen. Kinderen huilden, doch werden doordrde beesten met slagwapens in de nek geslagen. Meesters, die voor de kinderen opkwamen, werden voor de eegen der vaders, die door gewapenden Lewaakt werden, op onmenselijke wijze afgeslacht, waarbij de onneschen zich niet ontzagen en de vrouwen de bersten af te snijden en den speer in hun schaamdeel te stoken. Kadat de mannen behalve hun eigen graf ook dat voor hun vrouwen en kinderen hadden moeten graven, werden zij en de neg in leven zijnde vrouwen en kinderen getjingtjand en in de kuilen gegeeid.

Zelf ken ik mij redden door de kamer waarin ik verbleef af te sluiten, er werd nog een handgranaat naar binnen gegeeid, doch deze ging gelukkig niet af. Later werd ik gered door een oude keelis van mij, die mij naar buiten bracht met mijn moeder en broertjes en Mevr: Sleetman en zoen.

